Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Brevier, lat. · Fragment eines Rituale mit dt.-sprachigen Rubriken - Cod. Donaueschingen 312

I: Bistum Straßburg (Kloster des Dominikanerordens) / II: Nürnberg, Dominikanerinnenkloster St. Katharina (?), [I: Ende 13. / Anfang 14. Jh. (um 1300), Nachträge: 14.-15. Jh. / II: 2. Hälfte 15. Jh.]

Nachtrag

urn:nbn:de:bsz:31-93965

Visual Library

Sacerdos in etnū
xpūs dns scd'm ordi
nem melchisedech panē
et vinū obtulit ns
ihs in q̄ nocte tdebat' ac
cepit panē et gr̄as agens
fregit dixit accipite et mā
ducate hoc ē corp' meū q'
p vob' tdet' h' facite ī mea
cōmeoratōe Homo quidā
fecit cenā magnā et misit
s'uū suū hora cene dicē
ī vitatis vt venirent Qa
pata sūt oīa Venite
cōmedite panē meū et bi
bite vinū q' miscui vob'.
Ma Gloria Ma-
Pange lingua glo'si
corporis mysteriū sang'
nisq' p'ciosi quē ī mū
di p'ciū fructꝰ ventris ge
nerosi rex effudit gēciū
Nob' natꝰ nob' datꝰ ex in
tacta v'gine et ī mūdo cō
u'satus sparso u'bi semie
sui moras ī colatꝰ miro

clausit ordine In supme
nocte cene recūbens cū fr̄i
bus obs'uata lege plene
cibis ī legalibꝫ cibū turbe
duodene se dat suis mā
bus Verbū caro panem
verū u'bo panē efficit fitq'
sanguis x̄ merū et si sensꝰ
deficit ad firmandū cor sin
cerū sola fides suffic' Tā
ergo sacrm̄ veneremꝰ c'nui
et antiquū documētū no
uo cedat ritui p'stet fides
supplemētū sensuū defec
tui Genitori genitoqꝫ laus
et iubilatio salꝰ honor vir
tus quoqꝫ sit et bn̄dictio
p'cedenti ab utroqꝫ cōpar sit
laudatio Amē Panē
de celo p'stitisti eis Omē
delectamētū suauitatis ī
se hn̄tē O q̄m sua
uis ē dn̄e sp̄us tuus qui
ut dulcedinē tuā ī filios
demōstrares pane sua
uissimo de celo prestito

Sequitur pou r. ii.
Artifex xp̄m ſignific
ans. qui circuiuit eccleſi
am ſuam. Primum in tē
pore naturalis legis. eam
admouendo per patriarchā.
dehinc in tempore ſcripte
legis admouendo per pro
phetas. Tandem in tempe
grē per ſemet ipm̄ eandem
circuiuit ⁊ inuiſiuit. foris
ſcilicet erudiendo per doc
trinam ⁊ intus ſctificando
ꝑ graciam. In primo circu
itu dixit. carnem cum ſan
guine n̄ comedetis. in ſecū
do n̄ occidetis. in tercio uero
qui iraſcitur fratri ſuo reus
erit iudicio. Tu autem. lc. iii.
Multi autem eſtimantur
in hoc edificio ſpūa
li ꝑ ſanctitatem contineri.
qui tamen ab ipſo longe ꝑ
prauitatem ſunt remoti.
Extra ipſum quippe ſunt. in
mundi. fornicarii. ebrioſi.

fenerātores. auari. rapaces.
odioſi. mendaces. ⁊ qui fra
tri ſuo fatue dicunt. ⁊ qui
mulierem ad concupiſcē
dum aſpiciunt. Non enim
ſunt illius edificii lapi
des. qui caritatis nō ſunt
participes. Talem ergo
uitam fratres agamus.
ut dei lapides eē poſſimus.
Tu autem do. ¶ Tempore paſ
chali ſic fiat offīm. Ad ueſp
as ut ſupra aduentum. in
uit. ymnus. ut ſupra. pſ.
cum antiphonis ⁊ uerſiclo.
⁊ tribus R̄. ſcdm̄ feriam
⁊ ordinēs nocturnorum. In
laudibus ⁊ ad horas ut ſup.
poſt Gla. uero Iſiorum re
petatur alla. ⁊ antiphone
om̄s. ⁊ uerſiculi ⁊ R̄. tin
nentur cum alleluia.

ſubito ferri moles q̄ ei ē
imīt ī poſitu cecidit ⁊ eū
ī meſo lūie choruſcauit vij·
Quod cū īpatori nūcia
tū fuiſſ; Tūc ī clybanū ar
dentem mittit̄ ſ; tū illeſu
egredit̄ Tūc leo terribil' ad
eum deuorādū dimittit̄
ſ; tū fidi vtute placat̄ viij·
Unde tpē cū modeſto
⁊ creſtencia inutte ſua que
ſemꝑ eū ſecuta fuat ī ecu
leū ſuſpendi iubet̄ Sed
ſubito aer mutat̄ tin ↄcu
titur tonitrua mugiūt
ydoloꝝ templa corruūt
⁊ multos occidūt Impator
aūt fugiēs pugno ſe ꝓtē
gebat dicēs Ve m̄ q: ab
iſto puo ſupatꝯ ſū· ix·
Illi aūt ab anglo ſoluti
iuxͣ quādā flumē ſe
veneīt ⁊ orātes q: dño a
nimas reddidēīt Quoꝝ
corpa ab aquilis cuſto
dita Florencia illuſtris
matrona reuelante ſcō vito
repꝑit ⁊ ea accipiēs honori
fice ſepeliuit Cū aūt ~ leg
Oracio de ſcō achaco ⁊ ſocꝫ
Deus q̄ ad imitandū paſ
ſionis tue exemplū· x· mi
lia milit̄ achaciū ⁊ ſocios
eiꝰ crucis patibulū ſubire vo
luiſti· p̄ſta q̄s· ut q̄ paſſionē
eoꝝ venam̄· paſſionis tue
remedia ↄſequam̄· Qui viuis·
Temꝑib' adrianj leo· j·
an ī patoris ꝑſecutoris innoꝝ
venabil' epc̄ Ermolaꝰ ad ar
meniā vbi gētilitas error
efferbuit declinat̄ Ingreſſo
itaq; ſcō dei paganoꝝ ꝓ
vinciā vniūſū ꝑplm ī vnū
ↄgregatū repiēs dixit O
frēs nolite ē m̄cōu ↄtriū
ac dedecēs ꝓpia ꝙ viuis aīas
tam miſerabilit̄ ad īferna
dimgitis ibi ſenciētis qm̄
īſipienter diuīs reſiſtitis·
Tunc q̄i Imadātis Cu· l'ij·
ex vno ore dixerīt Videte ſ;

Incipiūt lcōnes d' ſcō vito

IN p vincia ſycilie tpibꝫ dyo
cletiani ⁊ mariani impa
tor Erat ſcs vitꝰ ·xij· ānoꝝ
Cuiꝰ pr̄ ẏſas noīe nobil' ſ
ſacⁱlegiis ipiꝰ q̄ acultū ydo
loꝝ n̄ credebat Iſte puer ſcs
cottidie orabat Fcā ē aūt vox
d' celo ad btm̄ vitū dicēs Ex
audita ē vite orō tua teneris
ſcīcia mīt͛ ſic petiſti Lc ·ij·

Ad dies p̄ſtus valerianus
puer accerſiuit ⁊ ſacrificare no
lentē fuſtibꝫ cedi iuſſit Bra
chia aūt iubētū ⁊ manꝰ p
fecti ptinꝰ aruerūt Clamitꝫ
p̄ſtus Ve m̄ qꝛ manū ami
ſi Cui vitꝰ Accedāt dyi tui
⁊ ſanēt te Cui ille Nūqͥ tu
ſanē uales Cui vitꝰ In noīe
ihū ⁊ valeo Statimqꝫ pro eo ora
uit ⁊ ſanitatē ei obtinuit ·iij·

Voluitqꝫ p̄ſtus pri ſuo Cor
ripe puer ne male pereat
Tūc pr̄ eū ithalamū īdu
xit ⁊ aſpicīes p hoſtiū vidt

ſeptē anglos circa puer ſtā
tes ⁊ ſtatī excecatꝰ ē Tūc
filiū p ſua ſanitate rogat
⁊ lumē ſuis pcibꝫ ei obtinuit.

Angls aūt dn̄i mo ·iiij·
deſto pedagogo eiꝰ apparuit
vt nauē aſcēdēs puer ad
aliā trā trāſcenderet Ex cū
feciſſ aquila eis cibum
afferebat ⁊ multa ibidem
miracula faciebat Lc ·v·

Interea filiꝰ dyocleciani
i patris ad morē arripi
⁊ niſi vitꝰ lucanꝰ veniat
ſe nūqͣ exire fatē vitus
q̄ri ⁊ iuentꝰ ad ipatorē
ducit Cui dyoclecianꝰ Puer
puer meū ſanare vales
Cui vitꝰ Nō ego ſ dn̄s Tūc
ſup eū manꝰ iposuit ⁊
ptinꝰ dyabo abeo aufugit

Erat aūt dyoclecianꝰ ·vj·
Puer cōſule et ⁊ dyis ſacri
ca ne mala morte iteras
Qꝛ cū ille recuſaret eū i
carcerem cū modeſto fuiſſ

ſacrificia minime attendentes
nullus ambiget ſane mentis
Hys dictis et alys multis gen
tiles expaueſcunt ſue ſini
oſitate modum imponunt ydo
la reſpuentes ac in dei ſuui
cius mancipantur lcō vij.
Stius autem Ermolaus dei gratia
agens omnes cum gaudio bap
tizauit et templum in honore
domini nostri i. v. x. conſecrauit et miſ
ſa celebranda vini dei eis p
dicauit quod ipſi deuote pre
ceperunt dominum laudantes qui eos
ad ſue virtutis agnitionem
perduxit Adrianus vero imperator
tor vt audiuit quod omnes ydolis
renunciaſſet furore commo
tus exercitum magnum collegit
et x. milia nobiliſſimorum
xianorum captiuauit ipoſque
variis minis ad deorum
cultum inuocare laborabat.
Ipſi vero cruciari ac lc. viij.
tenſi ad effuſionem ſanguinis
ins conſtanti ſe reddentes Rex

huic furens Adrianus dixit Rd
quod vestris ihis mali perpeſſi eſtis
idipſum pati optet in corpis meis
adueretis Cui ſcti dixerunt Si
nos paſſionem domini nostri afficias
pro inde eis gloriam et honorem a
laturi exhibemus lc. l. ix
Conſanat ad lectus et veſti
bus exſpoliatis ad columpnas
ligatos flagellis atteri lam
ri et omnes penas xpo illatas ill
infligere iuſſit Vnusquiſque
vero crucis patibulo affligi
in quibus pendentes ad dominum
ſupplici voce clamauerunt vt quiſquis
corporum auxilium imploraret a
eos aliquo honoraret dominus
eorum corpora et vero ſua cuſtodi
conſeruaret Et attepert di
nium reſponſum preces ſuas
exauditas eſſe ita ut omnes
eos inuocantes et aliquo hono
rantes ab omnibus periculis et an
guſtijs eorum meritis libenter
hac ſuper conſolacione emu
ſert ſpiritus Et omnia ſigni que

merū miraculū Vnd' ad ve͛
iste stolid⁹ ⁊ d'lirus certe ex
p̄ers mētis cui⁹ ē signū i de
bita capitis rasura vtinā
dys nr̄is putare vt sanita
tē capitis recuparet Tu l' iij·
Hec audiēs sc̄s Ermola⁹
dixit Odiū n̄ sū amēs ul' de
lir⁹ ut suspicamini dei gr̄a
meoꝝ sū ɔpos sensuū Est tn̄
mē legis ɔsuetudo neminē
posse clericali fungi honore n̄
tali tradat͛ vn̄ aut ydola
ceca ⁊ muta sūt ⁊ n̄ sibi nec
m̄ opem p̄stare valēt ideo n̄
attēdā Iudex paganus ad ɔ
citati dixerit Tu decollacōꝫ
capitis meruisses q talia
loq̄ n̄ formidas cessa d'hys
n' variis suppliciis te affici
Scs uo rn̄dit Iam⁹ Tu l' iiij·
ɔfiteb hac nocte n̄ pl⁹ loq̄r
cras forte v̄ba mea ubi me
li⁹ placet At illi toruo vul
tu ipm īsperexit dicētes vt
discederet si vellet viue Scs

at ermola⁹ p toti nocte
addmū orauit vt ɔcāstaliū
cōda sua grā illustret et si
illi placet morte ibid' p suo
noīe pati aiam ad celestia
gaudia transferret lcō v·
Et illucescente aurora itrepi
dus accessit paganos At
illi vidētes eū dixert O
stulte n̄c reuertis vt ad tuā
nece nos magis irrites
Scs rn̄d Velle ꝑpalare
quedā ub' abscōdita tam
vtilia si velletis attende
Cui dixert Iudex tn̄ pare
btm⁹ ß p⁹ea diūsa suppli
cia es passur⁹ q dōs nros
Tunc Quid sic blasphemas ·vj·
scus dix Intuemini celi ac
tre machina sideꝝ cursū
ordinē q̄s h' tam pulchre
ɔdidiss [illegible] dōs omps. c' v̄bo
oīa ex nichilo sūt creata os
at qb⁹ Veri dī cultum
exhibetis exere ɔflatis
⁊ ex lapidib⁹ sculptos vm